

Autor	ANCOM
Persoană de contact	Călin Zvancea-Cozan
Cod document	2016/02/01/RO
Data publicării inițiale	4 aprilie 2016
Data ultimei modificări	-
Data încheierii procesului de consultare publică	4 mai 2016
Statut	Propunere
Acțiune așteptată	Răspuns

UTILIZAREA FRECVENȚELOR RADIO PENTRU FURNIZAREA SERVICIULUI PUBLIC DE RADIODIFUZIUNE

1. Introducere

Conform art. 31 alin. (5) din Constituția României, republicată, „*Serviciile publice de radio [...] sunt autonome. [...] Organizarea acestor servicii și controlul parlamentar asupra activității lor se reglementează prin lege organică*”.

Plecând de la norma constituțională, art. 1 din Legea nr. 41/1994 privind organizarea și funcționarea Societății Române de Radiodifuziune și Societății Române de Televiziune, republicată, cu modificările și completările ulterioare, dispune că Societatea Română de Radiodifuziune (*SRR*) și Societatea Română de Televiziune (*SRTV*) se înființează ca servicii publice autonome de interes național. Ulterior acestei prevederi, actul normativ stabilește și o serie de obiective de interes general ce trebuie urmărite de cele două entități mai sus menționate.

Independent de natura serviciilor de programe difuzate de către *SRR* și *SRTV*, servicii autorizate din punctul de vedere al conținutului de către Consiliul Național al Audiovizualului (*CNA*), furnizarea acestora către public, sub aspect tehnic, presupune utilizarea unor rețele de comunicații electronice¹, precum și a resurselor limitate de spectru radio, cadrul legislativ ce devine aplicabil fiind reprezentat, pe de o parte, de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2011 privind comunicațiile electronice, aprobată, cu modificări și completări, prin Legea nr. 140/2012, cu modificările și completările ulterioare și, pe de altă parte, de Legea nr. 504/2002 a audiovizualului, cu modificările și completările ulterioare.

Din punctul de vedere al atribuțiilor legale ale Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații (*ANCOM*), cele două acte normative precizate anterior stabilesc setul de reguli ce trebuie urmate la acordarea drepturilor de utilizare a frecvențelor radio ce constituie suportul pentru difuzarea serviciului public de radiodifuziune.

Odată cu plasarea în context a componentei tehnice prin care se transmite serviciul public de radiodifuziune, *ANCOM* are în vedere că atât Legea nr. 504/2002 a audiovizualului, cu modificările și completările ulterioare (*Legea nr. 504/2002*), cât și Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2011 privind comunicațiile electronice, aprobată, cu modificări și completări, prin Legea nr. 140/2012, cu modificările și completările ulterioare (*Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2011*) sunt acte normative prin care se asigură transpunerea în legislația națională a directivei serviciilor mass-media audiovizuale², respectiv a directivelor din domeniul comunicațiilor electronice³ cu impact asupra furnizării serviciilor de programe. Drept urmare, normele din legislația națională au în vedere întregul set de principii și reguli, stabilite la nivelul Uniunii Europene, în funcție de care sunt administrate și gestionate resursele limitate de spectru

¹ Articolul 4 alin. (1) pct. 6 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2011 privind comunicațiile electronice, aprobată, cu modificări și completări, prin Legea nr. 140/2012, cu modificările și completările ulterioare, definește rețeaua de comunicații electronice ca fiind „[...] sistemele de transmisie și, acolo unde este cazul, echipamentele de comutare sau rutare și alte resurse, inclusiv elementele de rețea care nu sunt active, care permit transportul semnalelor prin cablu, prin unde radio, prin mijloace optice ori alte mijloace electromagnetice, incluzând rețelele de comunicații electronice prin satelit, rețelele terestre fixe, cu comutare de circuite și cu comutare de pachete, inclusiv internet, și mobile, rețelele electrice, în măsura în care sunt utilizate pentru transmiterea de semnale, rețelele utilizate pentru transmisia serviciilor de programe audiovizuale și rețelele de televiziune prin cablu, indiferent de tipul de informație transmisă;”

² Directiva 2010/13/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 10 martie 2010 privind coordonarea anumitor dispoziții stabilite prin acte cu putere de lege sau acte administrative în cadrul statelor membre cu privire la furnizarea de servicii mass-media audiovizuale.

³ Directiva 2002/20/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 martie 2002 privind autorizarea rețelilor și serviciilor de comunicații electronice și Directiva 2002/21/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 martie 2002 privind un cadru de reglementare comun pentru rețelele și serviciile de comunicații electronice.

radio, drepturile individuale de utilizare a frecvențelor radio pentru transmiterea serviciului public de radiodifuziune fiind avute în vedere.

2. Stadiul utilizării frecvențelor radio

Legea nr. 504/2002 stabilește, în cadrul art. 52 alin. (5), că difuzarea pe cale radio terestră a serviciilor publice de radiodifuziune⁴, în sistem analogic, se realizează de către un operator de rețele de comunicații electronice, pe baza licenței de emisie. Drept urmare, utilizarea frecvențelor radio pentru difuzarea serviciilor publice de radiodifuziune se poate realiza numai în condițiile existenței licenței de emisie, act administrativ prin care se acordă titularului dreptul de a utiliza, pe o perioadă determinată, una sau mai multe frecvențe radio în conformitate cu licența audiovizuală.

În temeiul Legii nr. 504/2002, în forma aflată în vigoare până în data de 24 noiembrie 2004, Ministerul Comunicațiilor și Tehnologiei Informației a acordat Societății Naționale de Radiocomunicații S.A. (SNR) licența de difuzare pe cale radioelectrică a serviciilor publice de radiodifuziune sonoră și televiziune. Prin această licență au fost acordate drepturile individuale de utilizare a frecvențelor radio prin intermediul cărora s-a asigurat transmiterea serviciilor publice de programe aparținând SRR și SRTv. Perioada inițială de valabilitate a licenței a fost de 9 (nouă) ani de la data emiterii (24 noiembrie 2004), termenul împlinindu-se în 24 noiembrie 2013.

Având în vedere faptul că prin licență au fost acordate drepturile de utilizare a frecvențelor radio atât pentru transmiterea serviciului public de radiodifuziune, cât și pentru transmiterea serviciului public de televiziune, în contextul tranziției de la televiziunea analogică terestră la cea digitală terestră, conform art. 52 alin. (5)⁵ din Legea nr. 504/2002 și art. 2 alin. (1)⁶ din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 18/2015 privind stabilirea unor măsuri necesare pentru asigurarea tranziției de la televiziunea analogică terestră la televiziunea digitală terestră și implementarea serviciilor multimedia la nivel național, aprobată, cu modificări, prin Legea nr. 345/2015 (Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 18/2015), drepturile de utilizare au fost extinse cu caracter temporar, fiind luate ca referință numai drepturile acordate pentru transmiterea serviciilor publice de radiodifuziune.

Drepturile de utilizare deținute de SNR, în scopul transmiterii serviciilor publice de radiodifuziune în format analogic, sunt acordate pentru stații de radiocomunicații ce funcționează în mai multe benzi de frecvențe, după cum urmează:

- în banda de unde ultracurte (FM): 131 de stații (63 în rețeaua Radio România Actualități, 47 în rețeaua Radio România Cultural și 21 stații cu program regional);
- în banda de unde medii (MA): 41 de stații (23 în rețeaua Radio România Actualități și 18 stații cu program regional);
- în banda de unde lungi (MA): 1 stație cu program regional;
- în banda de unde scurte (MA): 6 stații cu programul Radio România Internațional.

În urma procedurii de selecție competitivă organizată în perioada 27 martie 2014-10 iunie 2014, în considerarea atribuțiilor prevăzute de actele normative în vigoare, ANCOM a acordat SNR trei licențe de utilizare a frecvențelor radio în sistem digital terestru, una dintre acestea fiind destinată și pentru transmiterea serviciului public de televiziune până la data de 17 iunie 2025.

În acest context, transmiterea în continuare a serviciului public de radiodifuziune este circumstanțiată licenței acordate în cursul anului 2004 și extinsă cu caracter temporar numai până

⁴ Serviciile publice de radiodifuziune sunt definite, de art. 1 pct. 5¹ din Legea nr. 504/2002, ca fiind serviciile de programe oferite de SRR.

⁵ „(5¹) Termenul de valabilitate a licenței de emisie acordate pentru difuzarea pe cale radio terestră a serviciilor publice de radiodifuziune și de televiziune în sistem analogic în condițiile alin. (5) va fi reînnoit, temporar, până la data stabilită pentru încetarea emisiilor în sistem analogic determinată prin Strategia privind tranziția de la televiziunea analogică terestră la cea digitală terestră și implementarea serviciilor multimedia digitale la nivel național”.

⁶ „(1) Drepturile de utilizare a frecvențelor radio acordate conform Legii nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare, pentru furnizarea pe cale radio terestră a serviciilor publice de radiodifuziune pot fi extinse, cu caracter temporar, până la data de 31 decembrie 2016”.

la data de 31 decembrie 2016. Drept urmare, prezentul document arată care sunt instrumentele aflate la îndemână pentru acordarea drepturilor de utilizare a frecvențelor radio în vederea continuării fără întrerupere a transmiterii serviciului public de radiodifuziune, prin măsurile tehnico-administrative ce urmează a fi luate fiind adoptate acele măsuri de natură să conducă la respectarea și îndeplinirea obiectivelor legale stabilite în sarcina SRR.

Conform legislației⁷ în vigoare, frecvențele radio sunt resurse limitate aflate în proprietatea publică a statului și în administrarea ANCOM, principiile ce stau la baza modului în care sunt acestea puse în valoare fiind determinate prin legislația din domeniul comunicațiilor electronice, în principal, și, în subsidiar, prin legislația din domeniul audiovizualului, pentru acele frecvențe radio destinate furnizării serviciilor de programe de radiodifuziune și televiziune.

Privite ca mijloc prin care sunt transmise ori furnizate date și/sau informații, frecvențele radio au o însemnătate deosebită, acestea fiind necesare în domenii precum comunicațiile mobile, comunicațiile prin satelit, transmisiunile de televiziune și radio, transporturile, radiolocația, aplicații precum alarmele, comanda la distanță, utilizarea unor echipamente medicale etc.

Având în vedere multiplele utilizări ce pot fi asociate frecvențelor radio, unele dintre acestea fiind menționate în alineatul anterior, administrarea și gestionarea frecvențelor radio trebuie realizată cu respectarea unor principii de transparență, obiectivitate, nediscriminare și proporționalitate.

3. Regimul juridic

Art. 52 alin. (5) din Legea nr. 504/2002 stabilește că difuzarea pe cale radio terestră a serviciilor publice de radiodifuziune [...] se realizează de un operator de rețele de comunicații electronice, pe baza licenței de emisie acordate acestuia de ANCOM. Drept urmare, în contextul Legii nr. 504/2002, drepturile individuale de utilizare a frecvențelor radio sunt conferite prin licență de emisie, aceeași abordare⁸ regăsindu-se și în situația radiodifuzorilor privați.

Spre deosebire însă de situația radiodifuzorului privat (ce deține, în virtutea legii, atât calitatea de titular al licenței audiovizuale, cât și pe aceea de titular al licenței de emisie), în prezent, în cazul radiodifuzorului public, situația este diferită, calitatea de titular al licenței/licențelor audiovizuale fiind atribuită, în temeiul legii, SRR, pe când titularul licenței de emisie este SNR (astfel cum am arătat în cadrul pct. 2 al prezentului document). Tratatul diferit nu privește doar acordarea licenței de emisie, ci se referă și la acordarea licențelor audiovizuale, textul legii⁹ stabilind că licențele pentru serviciile publice de radiodifuziune și de televiziune se eliberează fără concurs, în timp ce pentru radiodifuzorii privați ce transmit serviciile lor prin intermediul undelor radio acestea se acordă prin concurs.

Analizând modalitatea de acordare a resurselor de spectru radio în cazul radiodifuzorilor privați, pentru situația transmisiilor în format analogic, putem sesiza că odată cu acordarea licenței audiovizuale se creează, conform legii, o legătură directă între calitatea de titular a licenței audiovizuale și calitatea de titular al licenței de emisie. În mod practic, după acordarea licenței audiovizuale de către CNA, act administrativ prin care se autorizează furnizarea unui anumit serviciu de programe (conținut audiovizual), în considerarea principiilor ce privesc administrarea și gestionarea spectrului radio – bun aflat în proprietatea publică a statului – ANCOM, potrivit atribuțiilor legale, verifică respectarea cerințelor tehnice referitoare la frecvența radio ce urmează a fi utilizată pentru furnizarea conținutului autorizat de CNA.

Acordarea resurselor limitate de spectru radio, indiferent de norma națională aflată la baza acestui proces, trebuie să se realizeze și în conformitate cu normele europene din domeniul comunicațiilor electronice și din domeniul serviciilor mass-media audiovizuale, principiile stabilite în acestea fiind regăsite în legislația națională adoptată pentru transpunerea acestora.

⁷ Art. 3 alin. (1) din Legea nr. 213/1998 privind bunurile proprietate publică și art. 14 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2011.

⁸ Art. 59 alin. (1) din Legea nr. 504/2002.

⁹ Art. 52 alin. (4) din Legea nr. 504/2002.

Una dintre cerințele Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 111/2011, referitoare la acordarea drepturilor individuale de utilizare a frecvențelor radio, este aceea că resursa limitată să fie acordată prin procedură de selecție. Totodată, în cazul radiodifuzorilor ce furnizează programele publice de radiodifuziune și televiziune, frecvențele radio pot fi acordate prin încredințare directă, cu avizul conform al CNA, în situația în care această măsură este necesară pentru atingerea unor obiective de interes general. Suplimentar, acordarea frecvențelor radio în condițiile celor arătate anterior trebuie să fie justificată în mod obiectiv, să fie transparentă și proporțională.

Aplicabile la situația prezentată în alineatul precedent sunt și dispozițiile art. 2 alin. (2) și (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 18/2015, norme ce stabilesc, fără echivoc, setul de măsuri ce trebuie luate pentru acordarea resurselor de spectru radio utilizate pentru transmiterea serviciului public de radiodifuziune.

Cele expuse anterior se poziționează, astfel cum am precizat, în consens cu normele europene în domeniul reglementat de directiva serviciilor mass-media audiovizuale, respectiv a directivelor din domeniul comunicațiilor electronice, statul român urmând să aplice una din opțiunile existente în legislația națională în vigoare.

4. Modalități de acordare a drepturilor de utilizare a frecvențelor radio

În considerarea celor arătate anterior, ANCOM are în vedere transparentizarea procesului de acordare a resurselor limitate de spectru radio utilizate pentru transmiterea serviciului public de radiodifuziune.

Autoritatea constată că din punct de vedere legislativ sunt posibile două opțiuni sau variante:

- a) acordarea drepturilor de utilizare prin procedură de selecție în conformitate cu prevederile art. 26 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2011 sau
- b) acordarea drepturilor de utilizare prin încredințare directă în conformitate cu prevederile art. 26 alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2011.

Independent de modalitatea de acordare a resurselor limitate de spectru radio utilizate pentru transmiterea serviciului public de radiodifuziune, trebuie reținut că natura acestui serviciu este una aparte, calitatea de serviciu public prestat de SRR fiind evidențiată din obiectivele stabilite prin Legea nr. 41/1994 privind organizarea și funcționarea Societății Române de Radiodifuziune și Societății Române de Televiziune, republicată, cu modificările și completările (*Legea nr. 41/1994*).

Cu alte cuvinte, pentru îndeplinirea obligațiilor de serviciu public atribuit SRR și în vederea asigurării recepției serviciului public de radiodifuziune de către un număr cât mai însemnat de locuitori ai teritoriului național, analiza măsurilor ce urmează a fi asumate de titularul drepturilor de utilizare va conține și gradul actual de acoperire a teritoriului național. Cu alte cuvinte, pentru respectarea obligațiilor de serviciu public, îndeosebi în ceea ce privește informarea populației, sunt necesare o serie de măsuri tehnice ce trebuie respectate ori implementate.

În prezent, acoperirea teritoriului¹⁰ național cu semnal radio destinat transmiterii serviciului public de radiodifuziune se prezintă astfel:

- programul România Actualități - unde medii - 90,7% acoperire teritorială și 96,1% acoperire populație;
- programul România Actualități - unde ultrascurte - 97,9% acoperire teritorială și 99,3% acoperire populație;
- programul România Cultural - unde ultrascurte - 95,7% acoperire teritorială și 97,8% acoperire populație;

¹⁰ Acoperirea teritoriului este determinată prin simulare software, în condițiile respectării prevederilor și parametrilor din Recomandarea ITU-R BS 412-9, pentru o înălțime a antenei de recepție de 10 m, la un câmp minim utilizabil de 54 dBμV/m.

- programul Antena Satelor - unde medii - 27,1% acoperire teritorială și 38,8% acoperire populație;
- programul Antena Satelor - unde lungi - 83% acoperire teritorială și 87,5% acoperire populație;
- programul România Muzical - unde ultrascurte - 26% acoperire teritorială și 34,2% acoperire populație;
- 9 programe regionale - unde ultrascurte - București FM (2,7% teritoriu, 13,3% populație), Radio Cluj(5,9% teritoriu, 5% populație), Radio Constanța (1% teritoriu, 2% populație), Radio Craiova (7,5% teritoriu, 6,9% populație), Radio Iași (7,2% teritoriu, 7,5% populație), Radio Timișoara (2,5% teritoriu, 3,2% populație), Radio Târgu Mureș (5,9% teritoriu, 5,6% populație), Radio Reșița (5,9% teritoriu, 3,9% populație), Antena Sibiului (1% teritoriu, 1,3% populație);
- 8 programe regionale - unde medii - Maghiar-German (44,5% teritoriu, 54,4% populație), Radio Cluj (17,6% teritoriu, 16,4% populație), Radio Constanța (6,4% teritoriu, 4,5% populație), Radio Craiova (9,7% teritoriu, 8,6% populație), Radio Iași (11,6% teritoriu, 14,4% populație), Radio Timișoara (19% teritoriu, 13,9% populație), Radio Târgu Mureș (3,9% teritoriu, 4,4% populație), Antena Brașovului (1% teritoriu, 1% populație).

4.1. Acordarea drepturilor prin procedură de selecție

Acordarea drepturilor de utilizare prin procedură de selecție se circumscrie art. 28 alin. (2) și (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2011, textele invocate definind tipurile de proceduri de selecție ca fiind:

- *selecția competitivă* – procedura prin care dreptul de utilizare a frecvențelor radio este acordat câștigătorului unei licitații, ca urmare a oferirii unei valori maxime pentru taxa de licență, având ca punct de pornire valoarea minimală stabilită prin hotărâre a Guvernului, asigurându-se totodată și îndeplinirea unor criterii de precalificare de natură tehnică, administrativă ori financiară, după caz;
- *selecția comparativă* – procedura prin care dreptul de utilizare a frecvențelor radio este acordat primului clasat, în urma evaluării ofertelor depuse pe baza unui set de criterii prestabilite de natură tehnică, administrativă ori financiară, după caz.

Independent de tipul de procedură ales, selecția propriu-zisă va presupune un set de acte normative și/sau documente prin care se determină taxa de licență ori quantumul minim al taxei de licență, decizia ce privește procedura de selecție propriu-zisă, precum și caietul de sarcini prin care se stabilesc criteriile de precalificare, cerințele tehnice și de acoperire etc. ce trebuie respectate pentru transmiterea serviciului public de radiodifuziune.

În acest context, având în vedere atribuțiile legale ale CNA, reținute în cadrul Legii nr. 504/2002, îndeosebi sarcina prevăzută de art. 68 din lege, precum și obligațiile de serviciu public atribuite SRR în temeiul Legii nr. 41/1994, gradul de acoperire a teritoriului național constituie un factor determinat, cu impact semnificativ asupra deciziei privind acordarea drepturilor de utilizare a frecvențelor radio.

4.2. Acordarea drepturilor prin încredințare directă

Acordarea drepturilor de utilizare prin încredințare directă radiodifuzorului ce furnizează serviciul public de radiodifuziune este în acord cu art. 26 alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2011, fiind respectate și principiile articolului 5 paragraful (2) teza a doua din Directiva 2002/20/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 martie 2002 privind autorizarea rețelelor și serviciilor de comunicații electronice. Altfel spus, odată cu stabilirea, prin intermediul Legii nr. 41/1994, obiectivelor de interes general în sarcina SRR, radiodifuzorul public a dobândit o serie de obligații ce pot fi atinse în cazul în care aceasta deține toate pârghiile necesare, inclusiv cele privitoare la utilizarea resurselor de spectru radio.

SRR și-a manifestat interesul¹¹ său pentru deținerea drepturilor de utilizare a frecvențelor radio în vederea transmiterii serviciului public de radiodifuziune, situație în care ANCOM, în considerarea atribuțiilor sale, a analizat efectele solicitării primite în raport de cerințele legii. Autoritatea consideră, după analizarea argumentelor primite, că sunt create o parte a premiselor pentru acordarea drepturilor de utilizare a frecvențelor radio SRR.

5. Argumentarea măsurii de acordare a drepturilor prin încredințare directă

Potrivit art. 26 alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2011, ANCOM poate acorda drepturile de utilizare a frecvențelor radio prin procedură de încredințare directă radiodifuzorilor ce furnizează programele publice de radiodifuziune, în situații temeinic justificate, cu avizul conform al Consiliului Național al Audiovizualului, în situația în care măsura este necesară pentru atingerea unor obiective de interes general. Acordarea frecvențelor radio în condițiile anterior menționate trebuie să fie justificată în mod obiectiv, să fie transparentă și proporțională.

5.1. Justificarea măsurii

Principalele argumente primite din partea SRR, reținute în justificarea sa, se referă la:

- controlul efectiv asupra condițiilor de valabilitate a drepturilor de utilizare a frecvențelor radio conferite prin licențele de emisie;
- solicitarea anumitor investiții necesare în dezvoltarea rețelei de comunicații electronice ce servește la transmiterea serviciului public de radiodifuziune;
- eliminarea unor vulnerabilități și riscuri generate de capacitatea de răspuns, în termen adecvat, la dezvoltările tehnologice la care trebuie să țină pasul și radiodifuzorul public, precum și modificarea comportamentului de consum al populației în ceea ce privește serviciul public de radiodifuziune.

Privind argumentele primite din partea SRR se poate afirma că odată cu deținerea calității de titular al unor drepturi de utilizare a frecvențelor radio sunt dobândite atât o serie de drepturi, cât și o serie de obligații corelative, acestea având efecte asupra gestionării rețelei de comunicații electronice utilizate pentru transmisia serviciului public de radiodifuziune. Cu alte cuvinte, calitatea de titular al unor drepturi de utilizare a frecvențelor radio atrage după sine responsabilități menite să confere o serie de pârghii în privința luării deciziilor operaționale fie pentru dezvoltarea rețelei, fie pentru orice modificări de natură tehnică necesare asigurării transmiterii serviciului public de radiodifuziune.

Capacitatea de intervenție a unui titular de licență în trasarea direcțiilor de acțiune pentru implementarea strategiilor sale este condiționată și de investițiile ce pot fi obținute pentru întreținerea ori dezvoltarea unei rețele de comunicații electronice.

Investițiile în cadrul unei rețele reprezintă un factor important cu atât mai mult cu cât nevoia investițională este una ciclică și condiționată, pe de o parte, de durata medie de funcționare a echipamentelor ce fac parte integrantă din rețea și, pe de altă parte, de dezvoltările tehnologice de care trebuie să se țină cont în implementarea și dezvoltarea oricărei rețele, indiferent de natura serviciului furnizat prin intermediul acesteia.

Argumente arătate anterior cântăresc, în mod decisiv, asupra modului în care SRR își îndeplinește mandatul de serviciu public stabilit conform legii, caz în care acordarea drepturilor de utilizare a frecvențelor radio pentru transmiterea serviciului public de radiodifuziune prin încredințare directă, în scopul îndeplinirii misiunii acesteia astfel cum este prevăzut de lege, apare ca fiind temeinic justificată în condițiile în care și celelalte cerințe sunt respectate.

5.2. Obiectivele de interes general ale SRR

Obiectivele SRR sunt stabilite, în principal, în textul Legii nr. 41/1994, radioul public desfășurându-și activitatea sub controlul Parlamentului. Tot legea ce normează activitatea SRR

¹¹ Adresa SRR nr. 1.00/1528/29.02.2016, înregistrată în cadrul ANCOM cu nr. SC-6364/01.03.2016.

atribuie radiodifuzorului public obligații privind asigurarea pluralității, libera exprimare a ideilor și opiniilor, libera comunicare a informațiilor, precum și informarea corectă a opiniei publice. De asemenea, SRR, ca serviciu public, este obligat să prezinte, în mod obiectiv, imparțial, realitățile vieții social-politice și economice interne și internaționale, să asigure informarea corectă a cetățenilor asupra treburilor publice, să promoveze valorile limbii române, ale creației autentice culturale, științifice, naționale și universale, ale minorităților naționale, precum și valorile democratice, civice, morale și sportive, să militeze pentru unitatea națională și independența țării, pentru cultivarea demnității umane, a adevărului și justiției.

Urmare a celor arătate se poate constata că mandatul SRR este suficient de precis, clar determinat prin Legea nr. 41/1994, serviciul public de radiodifuziune furnizat fiind o sursă de informare importantă pentru o parte însemnată a populației. Acest element este un factor determinant în acordarea drepturilor de utilizare întrucât, urmare a acoperirii existente, asigurată conform mențiunilor din cadrul secțiunii 2 din prezentul document, pentru un segment consistent de populație, programele furnizate de către SRR pot reprezenta unica sursă de informații sau de informare cu privire la mesajele de interes public.

În termeni de adresabilitate a serviciului public de radiodifuziune este de remarcă că SRR, prin activitatea și misiunea sa, are acces la o importantă parte a populației și, prin urmare, are posibilitatea de a transmite, prin intermediul undelor radio, informațiile și mesajele de importanță majoră.

5.3. Avizul conform

Acordarea unui aviz conform din partea CNA este în acord cu cerințele art. 26 alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2011, rolul avizului raportându-se la atribuțiile legale ale autorității de reglementare în domeniul serviciilor media audiovizuale.

În considerarea Legii nr. 504/2002, precum și prin raportare la măsurile ce sunt tratate în prezentul document, avizul conform are și un rol de verificare a acelor cerințe care, odată aplicate, conduc la acoperirea teritoriului național cu serviciul de programe furnizat de către SRR și, prin urmare, raportându-ne la aria de acoperire ori de adresabilitate a serviciului public de radiodifuziune, se ating obiectivele urmărite de forul audiovizual la acordarea licenței/licențelor audiovizuale pentru radiodifuzorul public.

5.4. Acordarea drepturilor

Frecvențele radio sunt resurse limitate aflate în proprietatea publică a statului iar utilizarea acestora se realizează într-un context legislativ bine determinat și influențat atât de norme naționale, cât și de norme adoptate la nivel internațional și/sau european.

În cadrul legislației naționale ce privește acordarea drepturilor de utilizare în vederea transmiterii serviciului public de radiodifuziune sunt menționate o serie de cerințe ce trebuie avute în vedere la acordarea frecvențelor radio prin încredințare directă:

- măsura trebuie să se dispună în raport de radiodifuzorul ce furnizează serviciul public de radiodifuziune;
- radiodifuzorul public are stabilite în sarcina sa o serie de obiective de interes general, definite ca atare;
- măsura este justificată în mod obiectiv, transparentă și proporțională.

Față de aceste cerințe se poate constata că obiectivele și misiunea de serviciu public a SRR, stabilite conform normelor legale invocate, se încadrează în cadrul cerințelor stabilite în primul și al doilea marcator.

Pe de altă parte, odată cu prezentarea argumentelor SRR în vederea obținerii drepturilor de utilizare a frecvențelor radio, o parte a acestora fiind reținute în cadrul secțiunii 5.1 din prezentul document, acordarea drepturilor prin procedură de încredințare directă, pentru furnizarea exclusivă a serviciului public de radiodifuziune, vine în acord cu prima dintre cerințele menționate în cadrul celui de-al treilea marcator.

Având în vedere însă natura limitată a resurselor de spectru radio, precum și numărul utilizărilor deja autorizate din punct de vedere tehnic pentru transmiterea celorlalte posturi de radiodifuziune, în administrarea și gestionarea frecvențelor radio ANCOM trebuie să se raporteze o utilizare eficientă și efectivă de către toate părțile interesate din cadrul aceluiași serviciu de radiocomunicații.

În aceste condiții, reținând faptul că textul legii stabilește și o cerință de proporționalitate a măsurii de acordare a drepturilor prin încredințare directă, ANCOM consideră că drepturile care vor intra în vigoare începând cu 1 ianuarie 2017 trebuie să asigure o acoperire cel puțin la nivelul celei prezentate în cadrul paragrafului 5 din secțiunea 4, și, prin urmare, trebuie păstrate, în termeni de frecvențe alocate, față de cele deținute în prezent de către SNR, conform precizărilor secțiunii 2 din prezentul document. Cu alte cuvinte, după obținerea avizului conform potrivit precizărilor secțiunii 5.3, SRR urmează să dețină aceeași cantitate de spectru radio, toate drepturile urmând să fie utilizate pentru atingerea obiectivelor de interes public definite conform legislației în vigoare.

5.5. Furnizarea serviciului public de radiodifuziune

Având în vedere precizările legate de acoperirea actuală a teritoriului și a populației cu serviciile publice de radiodifuziune, identificate în cadrul paragrafului 4 al secțiunii 2 și paragrafului 5 al secțiunii 4, acoperire asigurată cu infrastructura implementată și dezvoltată de-a lungul timpului de către SNR, cu excepția a trei stații de radiocomunicații implementate de către SRR, precum și pentru asigurarea cel puțin a aceleiași acoperiri, soluțiile tehnice actuale ar trebui să permită SRR continuarea furnizării serviciilor publice de radiodifuziune la aceiași parametri.

Pe de altă parte, SRR, în calitate de titular al drepturilor de utilizare a frecvențelor radio destinate furnizării serviciilor publice de radiodifuziune în format analogic, calitate ce va începe din data de 1 ianuarie 2017, va trebui să se asigure că obiectivele sale de interes general, definite conform Legii nr. 41/1994, pot fi atinse în continuare. Prin urmare, societatea va trebui să identifice cele mai adecvate soluții, tehnice sau de altă natură, conform legislației în vigoare, pentru continuarea respectării obiectivelor stabilite în sarcina sa.

Dincolo de cântărirea argumentelor SRR, un factor esențial în acordarea drepturilor de utilizare a frecvențelor radio îl reprezintă analiza resurselor tehnice pe care radiodifuzorul public se va sprijini în vederea transmiterii serviciului public de radiodifuziune. Drept urmare, pentru analiza modalității tehnice ce va sta la baza acoperirii teritoriului național cu serviciul public de radiodifuziune furnizat de către SRR, radiodifuzorul public va prezenta ANCOM, înainte acordării drepturilor de utilizare, o serie de date și/sau informații pe care înțelege să se sprijine în demersurile sale. Informațiile trebuie să cuprindă atât perioada următoare, cu orizontul de timp cuprins între 2 și 3 ani, cât și perioada de timp ulterioară.

Informațiile din partea SRR, menționate în cadrul alineatului precedent, vor fi transmise pentru informare și analiză și CNA, în considerarea atribuțiilor legale ale acesteia, cu ocazia solicitării avizului conform.

6. Etapele acordării drepturilor

Ulterior asigurării cerinței de transparență a măsurii ce urmează a fi luată în temeiul legii și obținerii avizului conform din partea CNA, precum și după analiza resurselor tehnice ce pot fi atrase de către SRR, ANCOM va acorda drepturile de utilizare a frecvențelor radio, în format analogic, pentru toate stațiile de emisie utilizate în prezent la transmiterea serviciului public de radiodifuziune.

Acordarea efectivă a licențelor de emisie va urma procedura descrisă în cadrul Deciziei Președintelui Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații nr. 629/2010 privind procedura de autorizare a furnizării serviciilor de programe audiovizuale, cu modificările și completările ulterioare, drepturile de utilizare urmând să intre în vigoare începând cu data de 1 ianuarie 2017.